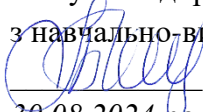

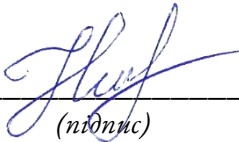
ВИКОНАВЧИЙ ОРГАН КИЇВСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ
(КИЇВСЬКА МІСЬКА ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ)
ДЕПАРТАМЕНТ ОСВІТИ І НАУКИ
КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД ПРОФЕСІЙНОЇ
(ПРОФЕСІЙНО-ТЕХНІЧНОЇ) ОСВІТИ
«КИЇВСЬКИЙ ПРОФЕСІЙНИЙ КОЛЕДЖ
ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ТА ПОЛІГРАФІЇ»

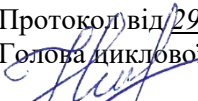
ЗАТВЕРДЖУЮ
Заступник директора
з навчально-виробничої роботи
 Ірина БАБЕНКО
30.08.2024 року

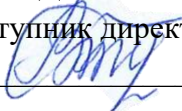
СИЛАБУС
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Безпека життєдіяльності»

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ	<u>18 Виробництво та технології</u>
СПЕЦІАЛЬНІСТЬ	<u>186 Видавництво та поліграфія</u>
ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА	<u>Комп'ютерна обробка текстової, графічної та образної інформації</u>
ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНИЙ СТУПІНЬ	<u>Фаховий молодший бакалавр</u>
ОСВІТНЯ КВАЛІФІКАЦІЯ	<u>Фаховий молодший бакалавр з видавництва та поліграфії</u>
ВИКЛАДАЧ	Ніколаєва Анна Станіславівна n3051075@gmail.com

Укладач: Ніколаєва Анна Станіславівна, спеціаліст вищої категорії

_____
(підпис)

РОЗГЛЯНУТО ТА ПОГОДЖЕНО
на засіданні циклової комісії
«Видавництво та поліграфія»
Протокол від 29.08.2024 №1
Голова циклової комісії
 Анна НІКОЛАЄВА

ПОГОДЖЕНО:
Заступник директора з навчальної роботи
 Оксана СТОГНІЙ

Гарант освітньо-професійної програми Лариса КУКЛИЧ

**КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД ПРОФЕСІЙНОЇ (ПРОФЕСІЙНО-ТЕХНІЧНОЇ) ОСВІТИ
«КИЇВСЬКИЙ ПРОФЕСІЙНИЙ КОЛЕДЖ
ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ТА ПОЛІГРАФІЇ»**

**С И Л А Б У С
навчальної дисципліни
ОК17 БЕЗПЕКА ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ**

Галузь знань	18 Виробництво та технології
Спеціальність	186 Видавництво та поліграфія
Спеціалізація	-
Освітньо-професійна програма	Комп'ютерна обробка текстової, графічної та образної інформації
Освітньо-професійний ступінь	фаховий молодший бакалавр
Основні характеристики навчальної дисципліни	
Обсяг дисципліни, кредити ЄКТС/ загальна кількість годин.	1,5 кредити/ 45 годин, зокрема: лекції – 16 год., семінарські, практичні – 10 год., самостійна робота – 19 год.
Форма підсумкового контролю	Залік
Статус дисципліни	обов'язкова
Мова навчання	українська
Рік підготовки/ семестр навчання	2 / III семестр
Дні занять	згідно розкладу
Консультації	згідно графіку
Пререквізити (передумови вивчення дисципліни)	Вивчення дисципліни ґрунтується на знаннях, отриманих здобувачами освіти, при вивченні таких дисциплін як: «Охорона праці», «Правознавство»
Анотація дисципліни	<p>Дисципліна «Безпека життєдіяльності» спрямована на формування у здобувачів знань, умінь і навичок, необхідних для збереження здоров'я, життя та працездатності людини в умовах повсякденної діяльності та надзвичайних ситуацій.</p> <p>Курс охоплює питання ідентифікації потенційних небезпек техногенного, природного, екологічного та соціального характеру, а також способи їх запобігання та мінімізації негативних наслідків. Значна увага приділяється психологічним аспектам безпеки, принципам надання першої допомоги та нормативно-правовому забезпеченню захисту людини в різних умовах.</p> <p>Вивчення дисципліни дає змогу студентам усвідомити важливість особистої та колективної безпеки, опанувати алгоритми дій у критичних ситуаціях, підвищити рівень відповідальності за власне життя та безпеку оточуючих.</p> <p>Дисципліна є актуальною та необхідною для формування культури безпечної поведінки, зниження рівня травматизму та підготовки до дій у надзвичайних ситуаціях.</p>

<p>Методи навчання</p>	<p>Поєднання традиційних та нетрадиційних методів викладання із використанням інноваційних технологій: пояснювально-демонстраційний метод, (розповідь-пояснення, бесіда, лекція, лекція з презентаційним супроводом); метод проблемного викладання метод демонстрацій практичний метод (лабораторні роботи, розв'язування якісних і розрахункових задач а творчих завдань, виступи, підготовка інформації); практичні методи стимулювання інтересу і мотивації до навчання (мозковий штурм, цікаві факти, презентації, фрагменти фільмів, документальні фільми, відеоролики). застосування інформаційних технологій.</p>
<p>Компетентності, які набуваються при вивченні дисципліни</p>	<p>ІК Здатність вирішувати типові спеціалізовані завдання у видавничо-поліграфічній галузі або в процесі навчання, що вимагає застосування положень і методів технічних, природничих, гуманітарних, соціальних наук та може характеризуватися певною невизначеністю умов; нести відповідальність за результати своєї діяльності; здійснювати контроль інших осіб у визначених ситуаціях.</p> <p>ЗК1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p>ЗК7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.</p> <p>ЗК 8.Здійснення безпечної діяльності.</p> <p>СК4. Здатність вибирати технології, матеріали, обладнання, апаратно-програмне забезпечення, методи і засоби контролю для проектування технологічного процесу виготовлення видавничо-поліграфічної продукції згідно з вимогами замовника, умовами виробництва, особливостями поліграфічних матеріалів тощо.</p> <p>СК5. Здатність проектувати структуру, конструкцію та дизайн друкованих і електронних видань, паковань, мультимедійних інформаційних продуктів та інших видів виробів видавництва та поліграфії, використовуючи сучасне програмне та апаратне забезпечення, з урахуванням вимог до результату, наявних ресурсів та обмежень.</p>
<p>Заплановані результати навчання</p>	<p>РН1. Знати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності вільного демократичного суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p>РН2. Знати положення законодавства, чинного у сфері видавничо-поліграфічної справи, дотримуватися вимог міждержавних та національних стандартів при створенні та виготовленні видавничо-поліграфічної продукції.</p> <p>РН3. Знаходити, оцінювати й використовувати інформацію з різних джерел, необхідну для розв'язання теоретичних і практичних завдань видавництва і поліграфії.</p> <p>РН6. Знати теорію кольору та особливості кольорових моделей зображень, використовуючи ці знання під час створення поліграфічної продукції за допомогою відповідного обладнання та програмного забезпечення.</p> <p>РН7. Використовувати сучасні інформаційно-комп'ютерні та цифрові технології для вирішення професійних завдань у галузі поліграфічного виробництва в опрацюванні текстової, графічної та</p>

	<p>мультимедійної інформації з використанням сучасних інформаційних технологій та спеціалізованого програмного забезпечення.</p> <p>РН9. Оптимально обирати технології, матеріали, обладнання, апаратно-програмного забезпечення, методів і засобів контролю для проектування технологічного процесу виготовлення видавничо-поліграфічної продукції згідно з вимогами замовника, умовами виробництва, особливостями поліграфічних матеріалів тощо.</p> <p>РН10. Уміти вибрати ефективний спосіб друку та вид оздоблення на основі сучасних технологій залежно від виду продукції та її призначення.</p> <p>РН11. Забезпечувати якість друкованих і електронних видань, паковань, мультимедійних інформаційних продуктів та інших видів виробів видавництва та поліграфії.</p> <p>РН13. Організовувати і забезпечувати ефективну експлуатацію поліграфічного обладнання та технічних засобів видавничих систем.</p> <p>РН14. Уміти вибирати видавничо-поліграфічні матеріали та оцінювати їхню якість для конкретного виду продукції та способу друку.</p>
Політика вивчення навчальної дисципліни та оцінювання	
Щодо відвідування занять	<p>відвідування занять є обов'язковим;</p> <p>за об'єктивних причин (хвороба, працевлаштування, стажування, форс-мажорні обставини) навчання може відбуватись з використанням технологій дистанційного навчання (Google Class, Zoom, Google Meet, Viber тощо)</p>
Щодо термінів виконання та перескладання	<p>завдання, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку;</p> <p>перескладання тематичного/семестрового контролю здійснюється з дозволу викладача за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний)</p> <p>Відпрацьовувати пропущені заняття відповідно до графіку проведення консультацій та за допомогою технологій дистанційного навчання.</p>
Щодо академічної доброчесності	<p>Під час роботи над індивідуальними завданнями не допустимо порушення академічної доброчесності. Презентації та виступи мають бути авторськими та оригінальними. Дотримуватись Положення про академічну доброчесність Коледжу.</p> <p>Списування, плагіат, фабрикація під час виконання самостійної роботи та екзамену заборонені (в т. ч. із використанням мобільних пристроїв). За порушення академічної доброчесності здобувачі освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності: повторне проходження оцінювання (контрольна робота іспит, залік тощо); повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми; позбавлення академічної стипендії позбавлення наданих закладом освіти пільг.</p> <p>Дотримуватись принципів академічної доброчесності, правил цитування під час створення презентацій, відповідей на заняттях, підготовки доповідей, курсових проектів (робіт). Крім того, підсумковий семестровий контроль здобувачів освіти може здійснюватися з використанням технологій дистанційного навчання коледжі. З метою контролю виконання завдань екзамену в дистанційній формі викладач має право протягом усього заходу</p>

	користуватись засобами інформаційно-комунікаційного зв'язку, які дозволяють ідентифікувати здобувача освіти (Google Meet, Viber тощо) <i>Інформація доступна за покликанням: https://surl.li/btfgyn</i>
Організація освітнього процесу	Організація освітнього процесу та відвідування занять здійснюється відповідно до Положення про організацію освітнього процесу фахового молодшого бакалавра в комунальному закладі професійної (професійно-технічної) освіти “Київський професійний коледж інформаційних технологій та поліграфії” <i>Інформація доступна за покликанням: https://surl.li/btpryob</i>
Можливості інклюзивної освіти	Прописано відповідно до політики КПКІТП у відповідності до Порядку організації інклюзивного навчання в закладах фахової передвищої освіти, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 15 грудня 2021 року № 1321 <i>Інформація доступна за покликанням: https://surl.li/iwfgtc</i>
Доступ до курсу в системі дистанційного навчання	Навчальні матеріали дисципліни розміщені на інтерактивній платформі Google Classroom <i>Інформація доступна за покликанням: https://classroom.google.com/c/NzExNjMyNTI3Njc2?cjc=ji4ql4g</i>

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
Блок змістових модулів 1. БЕЗПЕКА ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ У ПОВСЯКДЕННИХ
УМОВАХ ВИРОБНИЦТВА І ПОБУТУ

Змістовий модуль 1. Середовище проживання людини

Загальне поняття про середовище життєдіяльності людини. Характеристики природного середовища. Техносфера, як одна з умов життєдіяльності людства. Модель життєдіяльності людини. Головні визначення – безпека, загроза, небезпека, надзвичайна ситуація, ризик. Безпека людини, суспільства, національна безпека. Культура безпеки як елемент загальної культури, що реалізує захисну функцію людства. Аксиоми безпеки життєдіяльності. Методологічні основи безпеки життєдіяльності. Системний підхід у безпеці життєдіяльності. Таксономія, ідентифікація та квантифікація небезпек. Класифікація джерел небезпеки, небезпечних та шкідливих факторів. Види небезпек: мікро- та макробіологічна, вибухо-пожежна, гідродинамічна, радіаційна, фізична, хімічна, екологічна. Критерії переходу небезпечної події у НС, одиниці виміру показників класифікаційної ознаки НС та їхні порогові значення у природному середовищі, виробничій, транспортній та інших сферах життєдіяльності. Класифікація НС за причинами походження, територіального поширення і обсягів заподіяних або очікуваних збитків.

Змістовий модуль 2. Небезпечні і шкідливі фактори середовища проживання

Небезпечні фактори та їх вплив на організм людини. Шкідливі фактори середовища проживання. Дії полів різноманітного походження на людину. Фізичні, хімічні фактори в побутовій сфері. Біологічні забруднювачі. Система життєдіяльності людини: Людина-життєве середовище. Компоненти природного середовища, як системи: літосфера-атмосфера-гідросфера-біосфера-ноосфера. Небезпеки, які несуть ці компоненти. Землетруси, цунамі. Буревії, урагани, грозові розряди. Повені, паводки. Отруйні представники флори. Небезпечні представники фауни. Основи безпеки туристів. Компоненти техногенного середовища, як системи: енергетичні та промислові об'єкти-транспорт (сухопутний, водний, повітряний, електронний та інший)-установи та заклади освіти, медицини – житло – знаряддя праці – зброя – домашнє господарство та інше. Небезпечні техногенні чинники: електричний струм,

вібрація, іонізуюче випромінювання, небезпечні хімічні речовини. Безпеки в соціально-політичній сфері життєдіяльності людини: здоровий спосіб життя – основа безпеки, кримінологічна безпека, політичні страйки, тероризм – загроза людства. Організація електробезпеки на виробництві та в побуті.

Змістовий модуль 3. Виробниче середовище

Небезпечні та шкідливі фактори виробничого середовища. Хімічні забруднення. Параметричні забруднення. Фізико-хімічні забруднення. Ергономіка робочого місця. Ергономіка та безпека побутової техніки та обладнання. Вибухонебезпечні предмети. Екстремальні ситуації криміногенного характеру. Правова основа самозахисту. Технічні засоби захисту. Небезпеки в інформаційній сфері. Інформаційні війни. Основні прийоми маніпуляції. Небезпеки в духовній сфері спричинені діяльністю новітніх нетрадиційних культур, містичних рухів. Небезпеки в споживчій сфері. Сертифікація продукції. Ключові поняття та терміни. Людина як біологічний і соціальний суб'єкт. Діяльність людини. Середовище життя (природне, техносфера, соціально-політичне середовище). Фізіологічні особливості організму людини. Психологічні особливості людини. Роль біоритмів у забезпеченні життєдіяльності людини. Основні положення ергономіки. Вплив негативних факторів на здоров'я.

Блок змістових модулів 2. БЕЗПЕКА ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ В УМОВАХ НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЙ.

Змістовий модуль 4. Надзвичайні ситуації мирного та воєнного часу, їх вплив на життєдіяльність населення.

Класифікація надзвичайних ситуацій. Надзвичайні ситуації техногенного характеру. Надзвичайні ситуації природного характеру. Техногенні небезпеки та їх вражаючі фактори за генезисом і механізмом впливу. Класифікація, номенклатура і одиниці виміру вражаючих факторів фізичної та хімічної дії джерел техногенних небезпек. Промислові аварії, катастрофи та їхні наслідки. Рівні виробничих аварій в залежності від їхнього масштабу. Втрати міцності, деформації, провали і руйнування будівель та споруд. Пошкодження енергосистем, інженерних і технологічних мереж. Небезпечні події на транспорті та аварії на транспортних комунікаціях. Вимоги до транспортування небезпечних речовин. Маркування небезпечних вантажів з небезпечними речовинами. Характеристика небезпечних геологічних процесів і явищ: землетрус, карст, осідання ґрунтів над гірничими виробками, зсув, обвал, ерозія ґрунту. Вражаючі фактори, що ними формуються, характер їхніх проявів та дії на людей, тварин, рослин, об'єкти економіки та навколишнє середовище. Біологічні небезпеки. Вражаючі фактори біологічної дії. Характеристика небезпечних патогенних мікроорганізмів: найпростіші, гриби, віруси, рикетсії, бактерії. Пандемії, епідемії, масові отруєння людей. Загальна характеристика особливо небезпечних хвороб (холера, сибірка, чума та ін.). Інфекційні захворювання тварин і рослин.

Змістовий модуль 5. Захист населення у надзвичайних ситуаціях.

Основні питання захисту населення при НС. Планування і організація захисних заходів при НС. Організація навчання населення заходам захисту. Порядок надання населенню інформації про наявність загрози або виникнення НС, правил поведінки та способів дій в цих умовах. Сутність і особливості оперативного управління за умов виникнення НС. Міські, замські, запасні та пересувні пункти управління в НС. Спеціально уповноважений керівник та штаб з ліквідації НС. Сили і засоби постійної готовності.

Змістовий модуль 6. Стійкість роботи промислових об'єктів у надзвичайних ситуаціях

Основні вимоги до проектування та будівництва промислових об'єктів. Організація дослідження стійкості роботи промислових об'єктів. Шляхи і способи підвищення стійкості роботи промислових об'єктів.

Змістовий модуль 7. Ліквідація наслідків надзвичайних ситуацій.

Основні етапи ліквідації наслідків НС. Організація та проведення рятувальних робіт. Заходи щодо охорони та життєзабезпечення населення в НС. Мета і загальна характеристика рятувальних та інших невідкладних робіт. Техніка, що застосовується при ліквідації наслідків НС. Розрахунок сил та їх ешелоноване угруповання. Склад та завдання угруповання сил першого, другого ешелонів та резерву. Організація взаємодії сил при проведенні аварійно-рятувальних робіт та основних видів забезпечення у зоні НС. Здійснення карантинних та інших санітарно-протиепідемічних заходів. Технічні засоби і способи проведення дезактивації, дегазації та дезінфекції території, техніки, транспорту, будівель, приміщень, одягу, взуття і засобів захисту, продовольства, води, продовольчої сировини і фуражу. Дезактивуєчі, дегазуючі та дезінфікуючі розчини.

Змістовий модуль 8. Правові, нормативно-технічні та організаційні основи забезпечення безпеки життєдіяльності.

Правові засади управління в галузі безпеки життєдіяльності. Єдина державна система запобігання і реагування на надзвичайні ситуації. Державне управління та засоби захисту населення від надзвичайних ситуацій. Мета, організація і забезпечення системи цивільної оборони. Вимоги до систем оповіщення, зв'язку та медичного нагляду. Дії адміністрації, персоналу та населення в разі надзвичайних ситуацій. Організація життєзабезпечення населення в надзвичайних ситуаціях.

МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

З метою отримання інформації про ефективність роботи викладача та результативність опанування здобувачами навчального матеріалу, стимулювання й підвищення їхньої мотивації до навчання, у процесі викладання навчальної дисципліни застосовуються такі методи контролю:

- ✓ Стандартизований контроль (тестування);
- ✓ усне опитування (фронтальне та індивідуальне);
- ✓ письмове опитування;
- ✓ практична перевірка;
- ✓ самоконтроль (відповіді здобувачів на запропоновані запитання після самостійного опрацювання навчального матеріалу),
- ✓ взаємоконтроль, корекція, самокорекція та взаємокорекція.

Види контролю:

- ✓ Поточний – контроль знань здійснюється під час проведення аудиторних знань, перевірки самостійної роботи учня, проведення практичних занять і має на меті перевірити рівень підготовки учнів до виконання конкретних завдань;
- ✓ Тематичний – складання диференційованого заліку за певними темами після опрацювання тематичного та практичного матеріалу;
- ✓ Підсумковий – виставлення семестрової оцінки здобувачам, які опрацювали теми, практично засвоїли їх і мають позитивні оцінки.

Форма підсумкового контролю – залік. Залік проводиться у формі виконання письмових завдань та усного опитування. На залік виносяться ключові проблеми дисципліни.

**КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ
(ЗА 12-БАЛЬНОЮ ШКАЛОЮ)**

Бал и	Критерії оцінювання
12	Здобувач освіти демонструє ґрунтовні, повні й міцні знання навчального матеріалу в обсязі, що відповідає вмісту навчальної дисципліни; правильно й обґрунтовано приймає необхідні рішення в різних нестандартних ситуаціях; вміє реалізувати теоретичні положення дисципліни при виконанні практичних/лабораторних робіт та при курсовому проектуванні, аналізувати отримані дані на основі набутих з даної та суміжних дисциплін знань та умінь; знає сучасні технології, тенденції їх розвитку та методи розрахунків; проявляє вміння самостійно ставити та вирішувати поставлені завдання, активно включатись в дискусії; може відстоювати власну позицію з питань, що розглядаються; спроможний самостійно підготувати виступ на студентській науковій конференції; визначає програму своєї пізнавальної діяльності; займає активну життєву позицію; самостійно користується додатковими джерелами інформації; при тестовому контролі виконує 100 відсотків загальної кількості завдань
11	Здобувач освіти демонструє систематичні та глибокі знання навчального матеріалу за вмістом навчальної дисципліни; вміє аналізувати явища, які висвітлюються в її вмісті; розуміє взаємозв'язок і тенденції розвитку фундаментальних основ дисципліни; вміє застосовувати теоретичні положення при виконанні практичних/лабораторних робіт та курсовому проектуванні з ґрунтовним аналізом та оцінкою достовірності одержаних результатів; творчо використовує знання у нестандартних ситуаціях, вміє ставити і розв'язувати задачі у фаховій сфері, застосовуючи вивчений матеріал для формування власних суджень та використання у практичній діяльності; спроможний самостійно або з мінімальною допомогою викладача підготувати виступ на студентській науковій конференції; визначає програму своєї пізнавальної діяльності із системним оцінюванням різноманітних явищ та процесів; займає активну життєву позицію; самостійно користується додатковими джерелами; при тестовому контролі виконує 90-95 відсотків загальної кількості завдань
10	Здобувач освіти демонструє глибокі і ґрунтовні знання матеріалу за вмістом навчальної дисципліни; робить на професійному рівні аналіз можливих ситуацій на основі їх вмісту; вміє застосовувати теоретичні положення при виконанні практичних/лабораторних робіт та курсовому проектуванні, але допускає окремі неточності; вміє самостійно знаходити та виправляти допущені помилки, кількість яких є незначною; знає сучасні технології та методи розрахунків з даної дисципліни; може визначати тенденції та суперечності різних процесів; робить аргументовані висновки; адекватно оцінює сучасні тенденції, факти, явища, процеси; самостійно визначає мету власної діяльності; знає зв'язок між суміжними дисциплінами; використовує знання, аналізуючи різні явища, процеси; самостійно користується додатковими джерелами; при тестовому контролі виконує 82-89 відсотків загальної кількості завдань
9	Здобувач освіти ґрунтовно володіє матеріалом за вмістом навчальної дисципліни, знає і використовує її основні положення для аналізу можливих ситуацій при виконанні практичних/лабораторних робіт та курсовому проектуванні; вміє пояснити основні фундаментальні положення виконаних завдань та дати правильні відповіді про зміну результату при зміні вихідних параметрів; помилки у відповідях/рішеннях/ відповідних завдань не є системними; вільно застосовує вивчений матеріал у стандартних ситуаціях та задоволенні практичних потреб; самостійно знаходить та користується додатковими джерелами інформації; при тестовому контролі виконує 75-82 відсотків загальної кількості завдань

8	Здобувач освіти виявляє добрі знання навчального матеріалу за вмістом навчальної дисципліни, але допускає несуттєві помилки при використанні теоретичних положень під час виконання практичних/лабораторних робіт та курсовому проектуванні; вміє застосовувати навчальні матеріали у стандартних ситуаціях та задоволенні практичних потреб; вміє аналізувати, робити висновки; самостійно користується додатковими джерелами інформації; обґрунтовано використовує термінологію та фундаментальні положення; при тестовому контролі виконує 67-74 відсотків загальної кількості завдань
7	Здобувач освіти виявляє певні знання навчального матеріалу за вмістом навчальної дисципліни, правильно і логічно відтворює її вміст; демонструє достатні вміння під час виконання практичних/лабораторних робіт та курсовому проектуванні, самостійно визначає шляхи їх виконання; оперує базовими теоріями і фактами взаємозв'язку між дисциплінами, вміє наводити приклади на підтвердження певних думок; у стандартних ситуаціях за допомогою викладача вміє застосовувати теоретичні знання; з окремими неточностями вміє знаходити та використовувати додаткові інформаційні матеріали; при тестовому контролі виконує 58-66 відсотків загальної кількості завдань
6	Здобувач освіти засвоїв основний теоретичний матеріал навчальної дисципліни та орієнтується в її вмісті; виконує стандартні (типові) завдання практичних/лабораторних робіт та курсовому проектуванні; розуміє основні взаємозв'язки між дисциплінами та практичними потребами, що є визначальними в курсі, може поверхнево аналізувати події, ситуації, робить певні висновки; з допомогою викладача може вирішувати подібні завдання, але допускає значну кількість неточностей і грубих помилок; виконує 50-57 відсотків загальної кількості тестів
5	Здобувач освіти має певні формалізовані знання навчального матеріалу, але невпевнено орієнтується у вмісті навчальної дисципліни та основних теоретичних положеннях; частково володіє вміннями щодо виконання практичних/лабораторних робіт та курсовому проектуванні; відсутнє розуміння взаємозв'язків з іншими дисциплінами та практичними потребами; виконує 41-49 відсотків загальної кількості тестів
4	Здобувач освіти демонструє неповні знання навчального матеріалу; недостатньо орієнтується у вмісті навчальної дисципліни; демонструє деякі вміння при застосуванні теоретичних положень під час виконання практичних/лабораторних робіт та курсовому проектуванні; допускає суттєві помилки, пов'язуючи базові фундаментальні положення з практичними потребами; при тестовому контролі виконує 33-40 відсотків загальної кількості завдань
3	Здобувач освіти лише частково опанував навчальний матеріал дисципліни; слабо орієнтується в її вмісті; допускає істотні помилки при виконанні практичних/лабораторних робіт та курсовому проектуванні; не пов'язує базові фундаментальні положення з практичними потребами; при тестовому контролі виконує 15-32 відсотків загальної кількості завдань
2	Здобувач освіти лише частково опанував навчальний матеріал дисципліни, не орієнтується в її вмісті, потребує суттєвої допомоги при виконанні практичних/лабораторних/ курсових робіт, демонструє незнання базових фундаментальних положень; при тестовому контролі виконує не більше 15 відсотків загальної кількості завдань
1	Здобувач освіти не опанував навчальний матеріал дисципліни, не знає наукових фактів, визначень, не орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, у нього відсутнє системне мислення, практичні навички не сформовані

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література:

1. О.П.Мягченко Безпека життєдіяльності людини та суспільства: Навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. - К.: Центр учбової літератури, 2010. — 384 с.
2. Гайченко В.А. Основи безпеки життєдіяльності людини: Навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл.—К.: МАУП, 2007. — 440 с.
3. Желібо Є.П. Безпека життєдіяльності: Навч. посіб. К.:Каравела,2008. — 344 с.
4. Лапін В.М. Безпека життєдіяльності людини: Навч.посіб.— К.:Знання,2007. — 332 с.
5. Халмурадов Б.Д. Безпека життєдіяльності. Перша допомога в надзвичайних ситуаціях: Навч. посіб.— К.: Центр навчальної літератури, 2006. — 138 с.
6. Яремко З.М. Безпека життєдіяльності: Навчальний посібник— Київ: Центр навчальної літератури, 2005. — 320 с.
7. Ярошевська В.М. Безпека життєдіяльності: Підручник— К.: «Професіонал», 2004. — 560
8. Безпека життєдіяльності (забезпечення соціальної, техногенної та природної безпеки: Навч. посібник/ В.В. Бегун, І.М. Науменко - К.: , 2004. – 328с.
9. Березуцький В.В., Васьковець Л.А., Вершиніна Н.П. та ін. Безпека життєдіяльності: Навчальний посібник / За ред.. проф. В.В. Березуцького. – Х.: Факт, 2005. – 348 с.
10. Михайлюк В.О. Цивільний захист: Навч.посібник. Миколаїв: НУК, 2005. – ч.1. Соціальна, техногенна і природна безпека. – 136 с.
11. Михайлюк В.О., Халмурадов Б.Д. Цивільна безпека: Навчальний посібник. – К.: Центр учбової літератури, 2008, - 158 с.

Додаткова література:

1. Заплатинський В. М. Полімовний тлумачний словник з безпеки. Підручник. – К.: Центр учбової літератури, 2009. – 120 с. ISBN 978-911-01-0002-1
2. Кулалаєва Н.В., Михайлюк В.О., Халмурадов Б.Д., Ручні та пересувні засоби пожежогасіння: основні типи, будова та безпечне використання. Навчальний посібник. Київ, 2011. – 189 с.
3. Кулешов Н.І., Уваров Ю.В., Олейник Є.Л., Пустомельник В.П., Єгурнов Ф.І. Пожежна безпека будівель та споруд. – Харків, 2004. – 271 с.
4. Надзвичайні ситуації. Основи законодавства України. – К., 1998. – 544 с.

Законодавчі та нормативні акти

1. «Про захист населення і територій від надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру» №-1809-111 від 8.06.2000
2. «Про цивільну оборону України» № 2974-ХІІ від 03.02.1993
3. «Про правові засади цивільного захисту» № 1859-IV від 24.06.2004
4. “Про охорону праці” № 2695-ХІІ від 14.10.1992 в редакції Закону № 229-IV від 21.11.2002
5. “Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності”
6. “Про пожежну безпеку” № 3745 від 17.12.1993
7. “Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення” № 4004-ХІІ від 24.02.1994
8. “Про об’єкти підвищеної небезпеки” № 2245-ІІІ від 18.01.2001

Інформаційні ресурси:

1. Український інститут досліджень навколишнього середовища і ресурсів при Раді національної безпеки і оборони України <http://www.eriou.ukrtel.net/index.htm>.
2. Сайт Державної служби України з надзвичайних ситуацій: <http://www.mns.gov.ua/>
3. Сайт Міністерства охорони здоров'я України: <http://www.moz.gov.ua/>
4. Інформаційно правовий портал «Закони України»: <http://uazakon.com/>
5. Сайт Міністерства екології та природних ресурсів України: <http://www.menr.gov.ua/>
6. Сайт ради національної безпеки і оборони України: <http://www.rainbow.gov.ua/>

РОЗГЛЯНУТО ТА ПОГОДЖЕНО
на засіданні циклової комісії
«Видавництво та поліграфія»
Протокол від 29.08.2024 №1
Голова циклової комісії
_____ Анна НІКОЛАСВА

Викладач _____ Анна НІКОЛАСВА